

Wisseltruc

Wisseltruc

Anton Huizinga

Schrijver: Anton Huizinga

Internet: www.huiz.net

ISBN: 9789402164398

© Anton Huizinga

Wisseltruc

"Ik weet echt niet wat we nog kunnen doen," zei de dikke man. Sam reageerde niet. Hij had een hekel aan de dikke man, al vanaf het eerste moment dat ze elkaar hadden ontmoet. Oké, om eerlijk te zijn, echt dik was de man niet. Eerder stevig, ietwat gezet met een bierbuikje. Maar omdat Sam hem niet mocht, vond hij het stiekem prettig om hem dik te vinden.

"Wat moeten wij nu doen?" Er klonk enige wanhoop in de stem van de dikke man. De dikke man heette Koen. Op zijn voorhoofd stond een beetje zweet.

Sam haalde ongeïnteresseerd zijn schouders op. "Nou wij moeten niks, jij moet wat," zei hij onverschillig. Zijn linkerbeen begon te slapen en daarom verzette hij zich op zijn stoel. Zo, dat zat beter.

"Maar..." aarzelde Koen, en bleef toen stil. Hij staarde naar het beeldscherm. Sam had gelijk, Koen moest iets doen. Maar wat, dat wist hij niet.

Op het beeldscherm versprongen de cijfers van de klok.

Deze telde af naar nul. Elke seconde versprong het getal en kwam de deadline dichterbij.

Hij was gevraagd voor deze klus. Of het was hem opgedrongen, dat wist hij niet meer met zekerheid te zeggen. Het voorstel had in ieder geval goed geklonken en men had een hoge pet op gehad van hem. Al dat gevlug had Koen uiteindelijk over de streep gehaald om te tekenen. Voor deze klus zou hij tienduizend euro krijgen. Niet gek. Maar dan moest er wel resultaat komen en daar was nog niet echt zicht op.

"Straks is de tijd om en dan doet ie het niet meer," kreunde Koen. Hij riep nog net niet in paniek om hulp. Maar in zijn ogen was duidelijk de angst te lezen. Sam was er niet gevoelig voor.

"Och," zei hij. "Er zullen wat mensen zijn die dat heel vervelend vinden. Sommige zullen misschien slecht slapen, maar anderen zullen hun schouders ophalen. En daarbuiten is een hele grote groep mensen die het werkelijk niet kan schelen, het niet eens weten of willen weten. Die gaan elke dag naar hun werk en komen thuis. Wat zullen ze zich druk maken om die rotcomputer.

Zelfs de politiek zal het een biet zijn." Hij lachte.

"De hogere regionen zullen rapporten eisen en laten schrijven, net zolang tot ze iemand uit de lagere regionen de schuld hebben kunnen geven. Vervolgens wordt de belasting verhoogd en kopen ze een nieuwe computer. Zo gaat dat. Glas, plas, en het blijft zoals het was."

Koen geloofde het niet. Hij was bang dat zijn reputatie eraan zou gaan. Erger nog, dat hij die tienduizend euro niet zou krijgen. Of nog veel erger, dat hij het voorschot terug moest betalen! Had hij deze klus nou maar niet aangenomen!

En een rotcomputer was het helemaal niet. Sam wist duidelijk niks van computers. Koen mocht Sam ook niet, het was wederzijds. Koen was zijn hele leven met computers bezig. Als jongen deed hij al pogingen om in te breken in computersystemen. Later was hij *ethical hacker* van beroep geworden. Iemand die bedrijven hielp tegen hackers door hun werkwijze te kennen en daarop in te spelen. Zo'n beetje als een voormalige beroepsinbreker die bedrijven helpt de sloten te

verbeteren. En nu was hij door een organisatie benaderd om iets voor de overheid te doen. Een klusje met een computer, en niet zomaar eentje! Het ging om de nationale supercomputer van de Nederlandse overheid.

"Heb je er al aan gedacht dat je een uur minder de tijd hebt?" Sam probeerde een meelevende blik op te zetten terwijl hij deze vraag stelde. Koen reageerde niet omdat hij niet luisterde.

De supercomputer was gehackt, vermoedelijk door een ontevreden programmeur die vond dat hij te weinig verdiende. Hij had een programma geladen dat de controle had overgenomen en langzaam terug telde tot maandagmiddag twaalf uur. Hij keek op zijn horloge. Aan de wand hingen meerdere klokken, toch keek hij uit gewoonte naar zijn pols. Het was kwart over een in de nacht. Was het nu zondagnacht of maandagmorgen? Koen was te zenuwachtig om zich te herinneren hoe het precies zat.

Langzaam drong het tot hem door dat Sam iets gezegd had. Misschien had er toch een vleugje sarcasme

gelegen in zijn stem. Toen Sam het nog eens herhaalde, sloeg de paniek helemaal toe. Een uur minder, natuurlijk! Het werd zomertijd vannacht en dat betekende dat over drie kwartier, om twee uur 's nachts, de klok naar drie uur zou worden gedraaid! Nóg een uur minder om een oplossing te vinden. Aan de andere kant, Koen kon zich niet voorstellen dat hij een oplossing zou vinden en hoe eerder dit voorbij was, hoe beter. Hij keek naar de deur alsof hij wilde ontsnappen. Sam zag het en glimlachte. Hij zei niets. De deur was op slot gedraaid en deze zou niet eerder open gaan voor Sam toestemming gaf. De deur was niet op slot gedaan om hen binnen te houden, maar om anderen buiten te houden. Er mocht niemand binnenkomen die hen zou kunnen beletten de computer weer over te nemen. Sam verwachtte het niet, maar zekerheid ging voor alles.

In Sams ogen was dit het werk van een eenling die goed wist hoe computers werkten maar niet wist hoe hij de staat kon oplichten. Door de supercomputer te hacken had hij de alle geheime en minder geheime diensten achter zich aan. Iemand die zo opzichtig te werk ging om deze computer te blokkeren met een terugloopklok,

daarvan was niet echt te verwachten dat het een serieuze spion was. Het was veel slimmer geweest om aan niemand te laten merken dat je de controle over deze computer had, dan kon je er gebruik van maken zonder dat je werd opgejaagd, zonder kans op ontdekking. Nee, dit was gewoon een stomme vent die snel geld wilde verdienen. Sam snapte niet waarom ze hem hadden gevraagd om bij Koen te gaan zitten, dit klusje kon elke beginnende agent doen.

Koen had het opgegeven. Hij lag met zijn armen op het bureau en had zijn hoofd er bovenop gelegd. Zijn ogen waren dicht. Als je niet beter wist dan zou je denken dat hij sliep. Niets was minder waar. Hij zag geen andere oplossing dan gelaten te wachten tot de tijd om was en de supercomputer naar verwachting onbruikbaar zou zijn geworden. Langzaam tikte de tijd verder terug.

Na geruime tijd stond Sam op en liep naar de tafel bij de muur. Hij schonk zichzelf nog een kop koffie in. Hij liep terug naar de computer en wierp een onverschillige blik op het kleine beeldscherm. De computer zelf nam een hele kamer in en alles wat zij zagen was een eenvoudig

scherm, een muis en een toetsenbord. Hij zag de tijd verspringen, nog tien uur en een paar seconden tot het maandagmiddag twaalf uur zou zijn. Hij bedacht zich dat het nu bijna twee uur moest zijn, de zomertijd zou zo ingaan. Zou de terugloopklok ineens naar negen springen of zou de deadline met een uur verlengd worden? Ineens werd hij nieuwsgierig of de hacker daar rekening mee had gehouden. Langzaam zag hij de seconden teruglopen naar nul.

Op het moment dat het exact twee uur 's nachts werd, haperde de teruggelopen tijd. Na een paar seconden werd het beeld zwart en vervolgens verscheen een nieuwe melding op het scherm.

"Er is een uitzondering opgetreden. Programma opnieuw starten? Y/N."

Even staarde Sam naar het beeldscherm. Toen werd hij actief en gaf Koen een schop. "Wakker worden en breek het programma af!" riep hij.

Koen schoot overeind, keek naar het beeldscherm en veerde helemaal op toen hij het bericht begon te

begrijpen. Snel dook hij naar het toetsenbord en drukte meermalen op de N-toets, alsof de computer één keer drukken niet zou snappen. De melding verdween en toen verscheen het hoofdmenu weer. Alsof er nooit iets gebeurd was.

* * *

Sam stond op de lift te wachten. Hij had een vage frons op zijn gezicht. Meestal had hij vlot in de gaten hoe de vlag erbij stond maar nu kon hij er maar weinig van maken. En dat maakte hem achterdochtig en wantrouwend. Niet dat hij anders wel veel vertrouwen had in zijn werkgever, maar nu was hij nog meer op zijn hoede.

De lift ging open met een pling. Je kon alleen met de lift naar boven, naar het eigenlijke kantoor. Dat was een veiligheidsmaatregel. De derde maatregel vanaf het binnengaan van het pand.

Haddock & Johansson stond er op het goudkleurige bord aan de gevel van het deftige grachtenpand. Een handelsbedrijf in hout. Het was een keurige dekmantel

voor de geheime dienst. Meer was het bedrijf niet. Er werd wel wat gehandeld in hout, om niet een onbekende naam in de houthandel te zijn. Sam kreeg netjes elke maand zijn salaris als handelaar in hout en kon onder deze dekmantel de hele wereld over. Zogenaamd om hout in te kopen, of te verkopen in landen waar geen bomen groeiden. Niemand zou hem kunnen linken aan de geheime dienst. Ze waren niet echte spionnen of geheime agenten zoals de AIVD of de MID, of van die stoere spionnen zoals in spannende televisieseries en films. In veel landen was de scheidslijn tussen de zakelijke wereld en politiek erg dun. Overheden, maar ook politici hielden zich bezig met zaken doen, en soms waren zakenmensen langzaam aan het veranderen in politici. De Nederlandse overheid kon zich daar moeilijk onder eigen naam mee bemoeien en daarom bestond een bedrijf als Haddock & Johansson. In opdracht van de overheid vlogen mensen als Sam de hele wereld rond om overal hun neus in te steken, te observeren en in heel sommige gevallen de zaken of de politiek bij te sturen, alles om de belangen van Nederland, de Nederlandse politiek en de Nederlandse handel te dienen. En dat onder de

dekmantel van een kleine houthandel met een degelijke naam. Het meeste werk bestond uit observeren en rapporten schrijven. Het gebeurde maar zelden dat er iets actiefs gedaan moest worden. Veel mensen zouden het maar saai gevonden hebben.

Bij het binnenkomen van het grachtenpand, als je naar het kantoor wilde, kwam je eerst in een kleine hal waar een portier achter kogelvrij glas je grondig in de gaten hield. De voordeur werd door hem onmiddellijk afgesloten zolang je in het halletje bevond. Een vriendelijk ogende houten deur gaf verdere toegang tot het pand. Pas bij het opengaan zou zichtbaar worden dat het hout op een dikke stalen deur geplakt was. De deur ging alleen open als je je hand op de juiste plek op de deur had gelegd, en al je vingertoppen correct gescand waren. Je moest weten waar je je hand legde, het was niet aangegeven op de deur. Intussen werd je gedege in de gaten gehouden door een viertal camera's. Als je vingerafdrukken klopten, de voordeur in het slot zat, je geen vreemde indruk maakte en je de portier op de juiste manier had begroet, dan ging de deur open. Hierachter bevond zich een korte gang. Na het betreden

van de gang werd de tussendeur weer gesloten en deed de portier de voordeur weer van het slot. In de gang controleerden diverse scanners op de aanwezigheid van wapens of andere ongewenste objecten. Ook hier hingen camera's. Nadat de scanners goedkeuring hadden gegeven ging de deur aan de andere kant open. Daar was weer een halletje. En er was een lift.

Sam stapte naar binnen en keek naar de camera. Er waren geen knoppen om naar een verdieping te gaan. Iemand aan de andere kant van de camera zou het goed vinden en dan ging de lift naar boven, of hij zou het niet goed vinden en dan ging de lift naar beneden. De deur ging dicht en de lift ging omhoog. Sam was nog nooit beneden geweest.

Hij werkte al lange tijd voor de dienst. In al die jaren had hij veel geleerd, over zichzelf maar ook over zijn opdrachtgever. Eén ding was hem al vroeg duidelijk geworden, er werd nooit de waarheid gesproken binnen het bedrijf. Alles had een diepere reden. Een opmerking of opdracht kon een dekmantel zijn voor iets anders, dat op zijn beurt wellicht ook weer een dekmantel kon zijn.

Hij had er mee leren leven. Toch zou hij zijn werkgever nooit vertrouwen. Hij was zeker niet dom, hij had kanalen buiten het kantoor om en hij was tot nu toe altijd in staat gebleken om zichzelf te behoeden voor brokken. Brokken die zouden komen als hij blindelings naar zijn chef zou luisteren. Sam noemde zijn baas altijd de Chef. Het was een verkapte belediging maar Sebastiaan Roelofsen, de Chef in kwestie, vond het wel respectvol klinken. Sam vond het niet de moeite waard dit kleine meningsverschil de wereld uit te helpen.

Er waren twee verdiepingen. De eerste verdieping waar hij zijn werkruimte had en de tweede verdieping waar hij ook nog nooit was geweest. De lift stopte op de eerste verdieping en Sam stapte uit. Hij liep door de gang naar zijn kamer en stapte naar binnen. Achter zijn bureau zat Koen.

Het was gisteren, of eigenlijk vannacht een rommelig gebeuren geweest. Sam en Koen waren de controlekamer uitgegaan nadat de supercomputer weer werkte. Ze werden zowat overrompeld door de Chef en tientallen belangrijke mensen, mannen met deftige pakken en

stropdassen, die allemaal op Koen afsprongen en vol enthousiasme zijn hand begonnen te schudden. Sam was hierbij in de verdrukking gekomen en langzaam naar de zijkant geduwd tot hij ongezien de deur uit kon glippen. Zo te horen werd Koen de hemel in geprezen. En dat voor een druk op de knop die iedereen had kunnen doen.

"Hoepel op," zei Sam tegen Koen achter het bureau. Er zat geen spoortje van emotie in zijn stem. Geen boosheid, geen verbazing, gewoon een constatering. Wegwezen dus, alsof je een vlieg verjaagt met een handbeweging. De voldane blik op Koens gelaat verstarde, maar hij bleef zitten.

Sam was naar huis gegaan en had een douche genomen voor hij nog een paar uurtjes kon slapen. Hij wilde zo weinig mogelijk met deze flauwekul te maken hebben. Waarom was hij gevraagd om Koen te begeleiden? En waar kwamen al die mannen in pakken vandaan die hem nu van gezicht zouden kunnen herkennen? Sam bleef het liefst anoniem. Zijn dekmantel sloeg al nergens op in de omgeving van de supercomputer. Wat moest

een houthandelaar daar? Samen met een programmeur?

"Als je met tien tellen niet weg bent dan timmer ik je op je smoel," sprak Sam op dezelfde toon verder tegen Koen. Het was niets voor hem om zulke gewelddadige taal te gebruiken. Het hele gebeuren had hem blijkbaar meer gedaan dan hij dacht.

Koen slikte. "Maar Sebastiaan zei dat ik hier wel kon zitten," aarzelde hij. Terwijl hij sprak kwam de Chef binnen met een innemende lach. Hij wreef zich behaaglijk in zijn handen.

Sebastiaan? Was Koen nu al dikke maatjes met de Chef dat hij hem bij zijn voornaam mocht noemen? Sam vond de situatie steeds vager worden.

"Ha fijn dat jullie elkaar gevonden hebben," glimlachte de Chef. "Ik vind het zeer prettig dat jullie zo vriendschappelijk met elkaar omgaan." Hij keek alsof hij het serieus meende. Sam wist dat als hij zo keek, het dan meestal ook gemeend was. Daarom had hij niet zo'n hoge dunk van de Chef.

Sam negeerde hem volkomen. Met een zelfverzekerde blik waar Koen onzeker van werd, herhaalde hij nog eens zijn dreigement. "Ik ben al bijna bij tien."

Koen keek vol twijfel naar de Chef. Zou die niet ingrijpen? Maar Sebastiaan had het niet gehoord of begrepen. En Sam bleek niet onder de indruk van de aanwezigheid van de Chef. Koen bleef nog even zitten.

"Tien!" zei Sam en deed een stap naar Koen. Deze aarzelde geen ogenblik meer en stapte uit de bureaustoel. Sam nam plaats achter zijn eigen bureau. Er was geen spoor van voldaanheid in zijn gezicht. Het was voor hem een vanzelfsprekendheid dat het zo zou lopen en daarmee was voor hem de kous af.

"Wat zijn de plannen vandaag Chef? Als jullie hier alleen maar op mijn kamer zijn om gezellig te komen kletsen, dan heb ik liever dat jullie dat ergens anders doen. Maar ik vermoed dat de planning voor vandaag veranderd is, niet?" Sam keek de Chef aan met een neutrale blik. Hij had een rapport willen schrijven over zijn laatste reis, maar daar zou vandaag niet veel van komen. De aanwezigheid van Koen op zijn kamer betekende